

Základní údaje

Uzbekistán je vnitrozemský stát rozprostírající se ve střední Asii, sousedící s Afganistánem, Kazachstánem, Kyrgyzstánem, Tádžikistánem a Turkmenistánem. Svou nezávislost získal v roce 1991 po rozpadu Sovětského svazu. Hlavou státu je od prosince 2016 prezident Šavkat Mirzijojev. Premiérem je Abdulla Nigmatovich Aripov.

Zahraniční obchod

Bilance zahraničního obchodu Uzbekistánu se dlouhodobě pohybuje v „červených“ číslech. V roce 2018 tento deficit oproti roku 2017 narostl z 3,3 mld. dolarů až na 8,3 mld. dolarů. Svůj hlavní podíl na tom měl 40% meziroční nárůst dovozu a mírný pokles vývozu. Dovošní schodek by se sice měl ve střednědobém horizontu snížit, zůstane však nadále poměrně vysoký.

Hlavním exportním artiklem Uzbekistánu je zlato, které tvoří necelou polovinu z vývozu. Z dalších surovin je významná bavlna, Uzbekistán totiž patří k největším producentům bavlny na světě. Vývoz směřuje hlavně do Evropy (cca 3/5) a tam především do Švýcarska (44 %), následuje Čína (17 %) a Rusko (12 %); Česko (0,08 %). Dováží se stroje a zařízení, dopravní prostředky, kovy a chemické produkty. Na dovozu do Uzbekistánu se podílejí hlavně Čína (24 %), Rusko (23 %), Kazachstán a Jižní Korea (po 11 %); Česko (0,63 %).

Makroekonomický výhled

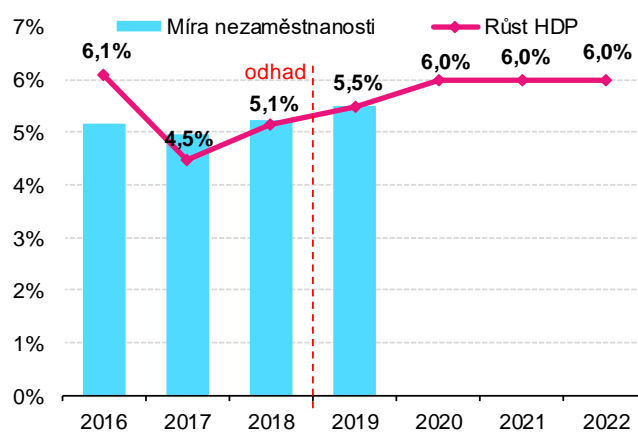
Hospodářské reformy od liberalizace devizového trhu, až po snižování daňových sazeb (korporátní či DPH) mají pomoci dalšímu rozvoji země. Poměrně velmi zajímavý je hospodářský růst Uzbekistánu, který v průměru za posledních dvacet činil zhruba 6 % HDP. I přesto patří Uzbekistán k ekonomicky slabším státům (dosahuje jen 23% podílu HDP na obyvatele v PPS Česka v roce 2018, v případě Německa je to jen 16 %). V roce 2018 vzrostla ekonomika Uzbekistánu díky nárůstu investic a zvýšené spotřeby ze 4,5 % HDP na 5,1 % HDP. Do dalších let se ekonomický růst odhaduje ve výši kolem 6 % HDP. Inflace dosáhla v roce 2018 (17,5 %) nejvyšších hodnot za období od roku 2002 (27 %). Pro další roky se odhaduje pokles až pod 10% hranici v roce 2022. Veřejný dluh atakoval ještě v roce 2001 hranici 50 % HDP, aby postupně klesl k 7 %, kde se držel 10 let až do roku 2017, kdy překonal 20 % HDP.

Vybrané ukazatele trhu práce

Mzdy zaznamenávají velmi solidní růst, oproti roku 2018 vzrostly mzdy v roce 2019 o 27,5 %. Výše mezd v roce 2019 ve stavebnictví je 2 761 tisíc UZS, v průmyslu 3 310 tisíc UZS. Nejvyšší mzdy jsou v bankovníctví (4 798 tisíc UZS) a v odvětví Informace a komunikace.

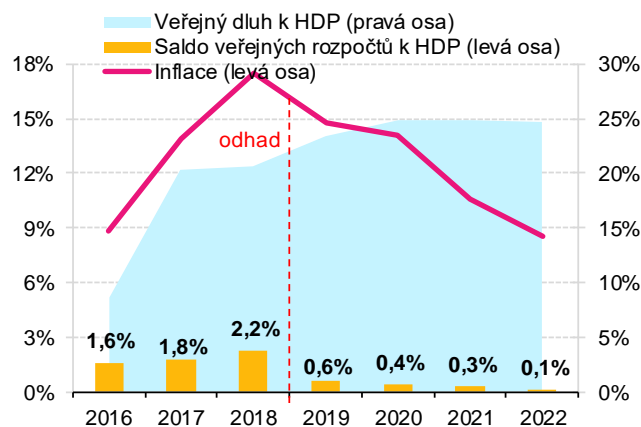
Oficiální název	Republika Uzbekistán
Počet obyvatel	33 255 538 (k 1. 1. 2019)
Rozloha	447 400 km ²
Měna	Uzbekistánský sum (UZS)
Úřední jazyk	Uzbečtina, ruština

Vývoj ekonomického růstu a míry nezaměstnanosti

Zdroj: IMF, World Bank; data míry nezaměstnanosti jen do 2019

Veřejné finance a inflace

Zdroj: IMF

Základní ukazatele trhu práce

Podíl HDP (PPS) na obyvatele k Ø ČR	22,8 %
Průměrná měsíční mzda (2019)	2 324,5 tisíc UZS (cca 245 eur)

Zdroj: The State Committee of the Republic of Uzbekistan on Statistics; IMF

Základy obchodního práva

V Uzbekistánu je možné založit společnost s ručením omezeným, akciovou společnost, reprezentační kancelář či pobočku aj. Společnost s ručením omezeným může být založena jednou či více osobami, požadovaný minimální kapitál činí zhruba 22 500 korun. V případě akciové společnosti činí minimální požadovaný kapitál 400 mil. UZS (aktuálně zhruba 971 000 korun).

V souhrnném indexu Doing Business 2020 se Uzbekistán umístil na 69. pozici, nicméně v samotné kategorii „Založení podniku“ se dostal do 10 nejlepších zemí světa a řadí se na 8. pozici. Založení společnosti se skládá ze tří kroků a zabere zhruba 3 dny.

Daně

Sazby jednotlivých daní byly v roce 2019 sníženy v rámci probíhajících reforem.

Sazba daně z příjmu firem byla k 1. lednu 2019 redukována na 12 % z předchozích 14 %, pro banky a mobilní operátory je sazba korporátní daně ve výši 20 % (22 % v roce 2018).

Od října 2019 byla základní sazba daně z přidané hodnoty snížena z 20 % na 15 %.

Sazba daně z příjmu jednotlivců je stanovena ve výši 12 %.

Energetika a sektory národního hospodářství

Při výrobě elektrické energie Uzbekistán využívá ze 75 % zemní plyn. Dále se spoléhá na vodní energii (21 %) a pevná paliva (4 %). Na dovozu energetických komodit k pokrytí své spotřeby je země zcela nezávislá a je čistým vývozcem.

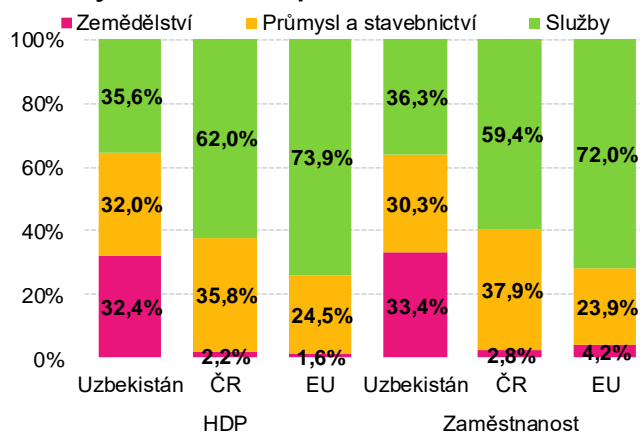
Investiční pobídky

Uzbekistán disponuje více než dvěma desítkami svobodných ekonomických zón, v rámci kterých mohou účastníci získat benefity jako je osvobození od daně z pozemku, korporátní daně, daně z nemovitosti, celních poplatků (na vybavení a komponenty potřebné pro produkci, stavební materiály apod.) Délka trvání pobídek se liší v závislosti na velikosti investice. Od 300 tisíc USD do 3 mil. USD jsou výjimky platné po dobu 3 let, od 3 do 5 mil. USD po dobu 5 let, od 5 do 10 mil. USD na 7 let a nad 10 mil. USD po dobu 10 let, poté po dobu 5 let je uplatňována sleva na dani z příjmu ve výši 50 %.

Daně	Sazba
Korporátní daň	12 %
Daň z příjmu jednotlivců	12%
DPH (základní/snížená)	15 %

Zdroj: VATlive, Deloitte, EY

Sektory národního hospodářství v roce 2018

Zdroj: World Bank, ILO

Index	Pořadí států			Charakteristika
	Uzbekistán	ČR	z počtu	
Doing Business	69.	41.	190	Hodnotí podmínky pro podnikání (celkem 10 subindexů)
Index ekonomické komplexity	96.	9.	125	Úroveň produkčních možností země
Světový index míru	102.	10.	163	Bezpečnost dané země – hodnoceno celkem 23 indikátorů (např. kriminalita, přístup ke zbraním, politická nestabilita, sousedské vztahy apod.)
Index vnímání korupce	158.	38.	180	Míra vnímání korupce ve veřejném sektoru
Globální index konkurenceschopnosti 4.0	n/a	29.	140	Mapuje prosperitu a produktivitu zemí
Energetická závislost (v %)	-26,2	37,4	Ø EU 55,1	Závislost země na dovozu energetických komodit

Zdroj: Doing Business 2020, Economic Complexity Rankings 2017, Global Peace Index 2019, Corruption Perceptions Index 2018, The Global Competitiveness Report 2018, Eurostat – Energy Dependence 2017, Energy imports, net (% of energy use)